

Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський національний педагогічний
університет імені В.Г. Короленка
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
Національний медичний
університет імені О.О. Богомольця
Вищий державний навчальний заклад
України «Українська медична
стоматологічна академія»
Pharmaceutical Company's
World Medicine (Great Britain,
Georgia, Moldova, Belarus)

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕДИЦИНИ І БІОЛОГІЇ

(з 30.05. до 1.06.2017 року)

Полтава-2017

Актуальні питання медицини і біології. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / За загальною редакцією проф. Пилипенка С.В. — Полтава: Астроя, 2017. — 186 с.

У збірнику представлені результати досліджень, присвячені біологічним та медичним аспектам здоров'я людини, біорізноманіттю тваринного, рослинного світу, впливу стану навколишнього середовища, природних факторів живої та неживої природи на здоров'я людини, сучасним проблемам методики викладання біології, медицини та еколого-валеологічного виховання в освітніх закладах.

Редакційна колегія:

Степаненко Микола Іванович — голова редколегії, доктор філологічних наук, професор, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (головний редактор); **Шевчук Сергій Миколайович** — проректор з наукової роботи, кандидат географічних наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Пилипенко Сергій Володимирович** — доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (зам. головного редактора); **Гришова Марина Вікторівна** — доктор педагогічних наук, професор, декан природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Остапенко Людмила Іванівна** — доктор біологічних наук, професор, директор ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка; **Берегова Тетяна Володимирівна** — доктор біологічних наук, професор ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка; **Коваль Андрій Анатолійович** — старший викладач кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Закалюжний Віктор Маркович** — кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Слюсар Микола Володимирович** — кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Попельнох Віктор Васильович** — кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Бажан Анатолій Григорович** — старший викладач кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Новописьменний Сергій Анатолійович** — кандидат педагогічних наук, асистент кафедри біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Друкується за ухвалою Вченої ради Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (протокол № 15 від 18 травня 2017 року.)

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей.

Комп'ютерне забезпечення: Коваль А.А.

Рецензенти:

Непорада Каріне Степанівна — доктор медичних наук, професор завідувачка кафедри медичної, біологічної та біоорганічної хімії ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія».

Фалалєєва Тетяна Михайлівна — доктор біологічних наук, професор завідувачка кафедри фундаментальної медицини, ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА

Артёменко М.Е., Кудимова О.В.

Харьковский национальный медицинский университет, Украина

Анализ уровня спортивных результатов, характерных для современного мирового спорта, в том числе и для спортивных игр, показывает, что физическая, тактическая и техническая подготовленность сильнейших спортсменов мира находится примерно на одном уровне. Поэтому исход соревновательной борьбы часто зависит от того, в какой степени у соревнующихся спортсменов развиты необходимые психические функции. Все это говорит о необходимости психологической подготовки спортсменов. Мы хотим обратить внимание на целесообразность ее использования во все периоды многолетней спортивной тренировки, и ознакомить наставников игровых команд с основными законами психологической науки, подсказать пути к овладению методом эффективного направленного воздействия на протекание психических процессов. Нами изучалось психологическое состояние студентов-спортсменов непосредственно перед соревнованиями, были использованы: анализ научно-методической литературы, психологическое тестирование, методы математической статистики.

На кафедре физической реабилитации, спортивной медицины с курсом физического воспитания и здоровья студенты ХНМУ занимаются различными видами спорта, в том числе бадминтоном. В секции занимаются студенты имеющие спортивные разряды и новички. В эксперименте принимали участие 30 студентов, посещающих секцию бадминтона в возрасте 17-23 лет (1-6 курса) разного уровня подготовленности. В механизме диагностики студентов мы использовали тест-опрос «Исследование тревожности» по Спилбергеру-Ханину. Цель исследования заключалась в выявлении уровня ситуативной или реактивной тревожности у спортсменов, имеющих спортивные разряды и новичков непосредственно перед соревнованиями (за 1 час до старта). Измерялся уровень реактивной тревожности, который характеризуется субъективными, переживаемыми эмоциями. Испытуемые отвечали на приведённые суждения (в анкете) и определялись показатели ситуативной тревожности, выполнялся сравнительный анализ в зависимости от уровня спортивной подготовки. При анализе результатов имелось в виду, что диапазон итогового показателя от 20 до 80 баллов. Использовались следующие ориентировочные оценки тревожности: до 30 баллов — низкая; 31-44 — умеренная; 45 и более — высокая. Вначале мы протестировали спортсменов, имеющих спортивные достижения. Низкий уровень тревожности наблюдался у 22%; средний уровень тревожности у 28 %; высокий уровень тревожности у 50% студентов. Эти же исследования были проведены со студентами новичками (15 спортсменов), впервые принимающими участие в соревнованиях. Результаты были следующими: низкий уровень тревожности имели 2%; средний уровень тревожности был у 30%; высокий уровень тревожности имели 68% спортсменов.

Спортсменам с высокой оценкой уровня реактивной тревожности были даны рекомендации по её коррекции. Им необходимо формировать в себе чувство успеха и уверенности, это относится не только к новичкам, но и к профессионалам. Для тех, у кого была низкая тревожность, наоборот, было рекомендовано проявлять больше активности и заинтере-

ресованности в тренировочном и соревновательном процессах.

Полученные данные говорят о том что опытные спортсмены (студенты 2-6 курсов) менее подвержены тревожности, чем студенты первого курса. Проблема коррекции уровня реактивной тревожности требует глубокого изучения и использования новых методик. Целью наших дальнейших исследований будут измерения тревожности не только как состояния перед стартом, но и как личного свойства.

Высокий спортивный результат достигается тогда, когда спортсмен имеет хорошую физическую и психологическую подготовку. Студенты, занимающиеся бадминтоном несколько лет и имеющие спортивные разряды, более адаптированы к психологическим нагрузкам. Симптомы предстартовой и стартовой лихорадки у них присутствуют, но они менее выражены в отличие от студентов, которые начали заниматься бадминтоном лишь недавно, поэтому в занятиях с начинающими спортсменами необходимо уделять больше внимания психологической подготовке, чем в дальнейшем мы и планируем заниматься.

ОЖИРІННЯ ТА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ ЯК МЕДИКО-СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА

Дащук А.А

Харківський національний медичний університет, Україна

В економічно розвинутих країнах майже 50% населення має надмірну масу тіла, при цьому у 30% з них спостерігається ожиріння.

Серед працездатного населення України ожиріння виявляють майже в 30% випадків, а надмірну масу тіла має кожний четвертий мешканець. Характерні для сучасного суспільства малорухомий спосіб життя, нерациональне харчування зі збільшенням кількості рафінованих продуктів.

Ожиріння — хронічне рецидивуюче захворювання, що характеризується надмірним нагромадженням жирової тканини в організмі [3].

ВООЗ розглядає ожиріння як епідемію, що охопила мільйони людей. На сьогодні в більшості країн Західної Європи ожирінням ($IMT > 30 \text{ кг/м}^2$) страждає від 10 до 25% населення, у США — від 20 до 25%. Надмірну масу тіла ($IMT > 25 \text{ кг/м}^2$) в індустріально розвинутих країнах, окрім Японії та Китаю, має близько половини населення [3].

У багатьох країнах світу за останні 10 років захворюваність на ожиріння збільшилася в середньому вдвічі. Розрахунки експертів ВООЗ засвідчують, що до 2025 р. число хворих на ожиріння в світі становитиме 300 млн осіб. До хвороб, що супроводжують ожиріння відносять цукровий діабет 2 типу, артеріальну гіпертензію, атеросклероз та ін. [2].

Цукровий діабет є актуальною медико-соціальною проблемою сучасності, яка за поширеністю захворюваності має всі риси епідемії, що охоплює більшість економічно розвинених країн світу. В даний час, за даними ВООЗ, у світі вже налічується більше 175 мільйонів хворих [1]. Україна в цьому плані не є винятком.

Існує безліч причин розвитку цукрового діабету II типу, оскільки під цим терміном розуміють широкий круг захворювань з різними характером перебігу та клінічними проявами. Їх об'єднує спільність патогенезу: зменшення секреції інсуліну (внаслідок порушення функції острівців

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА Артёмченко М.Е., Кудимова О.В.	88
ОЖИРІННЯ ТА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ ЯК МЕДИКО-СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА Дащук А.А.	89
ВПЛИВ РОСЛИН-БІОФІЛЬТРІВ НА ЗДОРОВ'Я УЧНІВ ШКОЛИ Ащеулова І.П.	91
ПСИХІЧНА ТА ДУХОВНА СКЛАДОВІ ЗДОРОВ'Я Беньковська А.В.	92
МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ТА ЛІКУВАННЯ ОЖИРІННЯ І ДІАБЕТУ Білик О.А., Баранова К.О.	94
РОЛЬ ЛЕЧЕБНОЙ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ В БОРЬБЕ С ОЖИРЕНИЕМ Веретельникова Ю.А., Гриценко А.С.	95
ВПЛИВ ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ НА ХВОРИХ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ Дегтяр К. О. Куций Д. В.	97
ПРОСТОРОВА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ЗАГАЛЬНОЇ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ Дудченко В. Ю., Мірошник Ю. В., Александрова А. С.	99
ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ І МЕД Закалюжний В.М., Тюжина К.О.	101
ПРОЦЕС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ І СУСПІЛЬСТВА Ігнатенко С.А.	103
ГІГІЄНИЧІ АСПЕКТИ І РОЗПОВСЮДЖЕНІСТЬ ПОРУШЕНЬ ЗОРОВОГО АНАЛІЗАТОРА У ШКОЛЯРІВ М. КРЕМЕНЧУК Кретін О.С.	104
МЕТОДЫ ПРОФИЛАКТИКИ И ЛЕЧЕНИЯ ЗАБОЛЕВАНИЙ СВЯЗАННЫХ С ОБМЕНОМ ВЕЩЕСТВ В ОРГАНИЗМЕ ЧЕЛОВЕКА (МЕХАНИЗМЫ РАЗВИТИЯ И ЛЕЧЕНИЯ ОЖИРЕНИЯ И ДИАБЕТА) Кудимова О.В., Нечипорук И.А.	105
ІНСУЛІНОРЕЗИСТЕНТНІСТЬ: СУЧАСНА МОЛЕКУЛЯРНА МЕДИЦИНА ДАЄ КЛЮЧ ДО РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ КАРДІОЛОГІЇ, ДІАБЕТОЛОГІЇ, ГЕРОНТОЛОГІЇ Ліпський П.Ю. ¹ , Бажан А.Г. ²	106
ЕКОЛОГО-ВАЛЕОЛОГИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ В ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ И ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ Луханина И.В., Маржина Е.А.	110
ВПЛИВ МУЛЬТИПРОБИОТИКА «СИМБІТЕР» НА ФІЗИЧНИЙ СТАН СТУДЕНТІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ВАЖКОЮ АТЛЕТИКОЮ Неборак С.С.	112
FEATURES OF PHYSICAL TRAINING OF PEOPLE WITH OBESITY Olkhovska S.V., Polischuk T.V.	113
THE DEPENDENCE OF THE RATE OF METABOLISM FROM THE INTENSITY OF PHYSICAL ACTIVITY Poliakova D.S., Polischuk T.V.	115
ПРОФІЛАКТИКА ІМУНОЗАЛЕЖНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОБИОТИКІВ КИСЛОМОЛОЧНИХ НАПІЇВ Почерняева В.Ф., Васько Л.М., Жукова Т.О., Васько М.Ю.	116
АНАЛІЗ ВПЛИВУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ Проценко І.П.	117